N°. 2583

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 25 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 Oktober.

In 't najaar, dat wij zijn ingetreden, blijft er voor de militaire operatiën der oorlogvoerende mogendheden nog slechts korte tijd over om eenige belangrijke ondernemingen te doen. Als de langdurige regenbuijen invallen, die de voorloopers zijn van den winter met zijne ijs- en sneeuwvelden, dan worden weldra de wegen ontoegankelijk en de groote leger-bewegingen schier onmogelijk. Wij zeggen schier onmogelijk. Want men weet niet wat een leger al niet doen kan, wanneer het wordt aangevoerd door legerhoofden, waarin het vertrouwen stelt. Keizer Napoleon is met zijn leger, de kavallerie en artillerie er bij gerekend, getrokken over een der bergtoppen van de Alpen: waarom zoude men zeggen dat een ander leger zich niet over modderpoelen en sneeuwvlakten zou kunnen bewegen? Er is weinig in de wereld, dat voor gansch onmogelijk moet worden gehouden. Maar het is niet aan allen gegeven van zich-zelven te getuigen wat Keizer Napoleon zeide: Dat het woord onmogelijk geen plaats had in zijn woordenboek. En daarom als de winter invalt, is het allerwaarschijnlijkst dat de krijgs-operatiën in de Krim een eind zullen nemen, en dat vriend en vijand onder zijne tent zal uitrusten van den arbeid van een langdurigen en moeijelijken veldtogt.

Men rekent er op dat dan de tijd zal gekomen zijn, om de onderhandelingen te hervatten, en dat, wanneer de legers eene gedwongene rust zullen genieten, de hoofden der Rijken elkander beter zullen kunnen verstaan.

't Is mogelijk, en in het belang der behoeftige en midden-klassen, om de duurte der levensmiddelen, te hopen.

Er is veel [illegible] mogendheden tot den vrede noopt. Wij behoe[illegible] te wijzen op Turkije, in wiens belang [illegible] begonnen is. Elke dag, dat de oorlog voortduurt, brengt het eene schrede nader aan zijn ondergang, hetgeen juist geen ongeluk zou zijn, als men slechts voor de volken van europeesch-Turkije een gouvernement kon vinden, dat levenskracht bezat. Anders zou de val van Turkije een nieuwen oorlog veroorzaken, waarbij het te doen zou zijn om het bemagtigen van Konstantinopel, eene bemagtiging, die veel meer dan nu de strijdkrachten van Europa te wapen zou roepen. De erfenis van Turkije in Europa zou waarschijnlijk langer dan door een dertig-jarigen oorlog bevochten worden. Maar alvorens het zoo ver komt — thans zouden de Turken, als zij stem in den raad hadden, vrede maken tot elken prijs. Geen vrede kan hun schadelijker zijn dan de tegenwoordige oorlog, die hunne stoffelijke en zedelijke krachten uitput.

Van de Piemonteezen kan nog minder spraak zijn dan van de Turken. Zij gaan ten oorlog voor rekening der Engelschen en onder fransche bescherming. Zij hebben geene stem in 't kapittel.

De zaak hangt dus tusschen Rusland, Frankrijk en Engeland.

Of de Russen vrede willen? Zij hebben altijd beweerd niets anders te verlangen. Dan op dat punt zijn de Russen wezenlijk Grieken, blijkens de onderhandelingen die te Weenen mislukt zijn. Na het beginsel te hebben aangenomen, verwierpen zij de gevolgen; hetgeen eene zeer behendige manier is om alle onderhandelingen op niets te doen uitloopen.

Thans verzekert men dat een russiesch diplomaat zou gezegd hebben: wij zijn stom, maar niet doof. Hetgeen met andere woorden gezegd is: Wij willen geene vredesvoorwaarden voorstellen; maar zijn bereid ze aan te hooren. Opmerkelijk is het dat de Russen veel stijver in hun stevels zijn gaan staan sinds den val van Sebastopol, als hadden zij bij zich-zelven gezegd, nu Sebastopol verloren is, kan 't ons niet meer schelen; wij zijn bereid te vechten zoo lang ons één kanon, één schietgeweer, één sabel en één man overblijft. Het kan zijn dat het ernst is, maar wij zouden het opnemen voor een *faire bonne mine à mauvais jeu*. Want Rusland heeft veel geleden. 't Is niet slechts de val van Sebastopol, dien Rusland te betreuren heeft, maar de onnoemelijke schatten en het tal van legerkorpsen, die in de bolwerken van Sebastopol, en in zijn omtrek en op de lange dagreizen daarheen te loor zijn gegaan. Als men daarbij rekent den stilstand in alle handels- en nijverheids-operatiën, omdat Rusland van alle zijden is ingesloten door de fransch-engelsche vloten, het verbazend aantal van manschappen, dat aan gewone werkzaamheden onttrokken, van het eene einde van het rijk naar het andere is verzonden, en de ongelegenheden die daaruit voortvloeijen niet slechts voor het familie-verkeer, maar evenzeer voor de werkzaamheden, die zij verrigtteden; en als men ten slotte daarbij voegt de groote offers, die reeds gebragt zijn tot dekking der onkosten van den tegenwoordigen oorlog; dan kan men beseffen, dat de vrede in Rusland gewenscht is, alhoewel de nationale fierheid verbiedt dien te vragen, of dien toe te stemmen op onteerende voorwaarden.

Wanneer men af mag gaan op de berigten, die verschillende fransche, engelsche en duitsche korrespondenten hebben gegeven, dan zouden de westersche mogendheden aan Oostenrijk hebben verklaard, dat zij, ook na de jongste gebeurtenissen, hunne vorderingen niet verder uitstrekken dan tot de vier bekende artikelen, zich altijd voorbehoudende, wat natuurlijk is, om naar gelang van omstandigheden, nieuwe aanspraken te doen gelden.

In die verklaring ligt een blijk, dat men ook te Parijs en te Londen meer vredelievend wordt.

In Engeland vormt zich eene partij des vredes, die al grooter en grooter schijnt te worden. Men heeft daar te weinig eer en te veel schade van den oorlog, dan dat niet langzamerhand de openbare opinie, die niet treedt in fijne politieke berekeningen, vredesgezind moet worden. Daarbij komt de eerzucht der partijschappen, de geldkrizis, die voor een groot gedeelte het gevolg is van den oorlog, de duurte der levensmiddelen, die de lagere volksklassen in beweging brengt, de afgunst jegens Frankrijk, die met al de eer van den oorlog prijkt. Al deze omstandigheden werken zamen, om ook in Engeland zucht tot den vrede aan te kweeken. Reeds zijn te dien einde vereenigd de Manchester-school en de peelisten; terwijl de tory's reeds verscheidene stappen hebben gedaan, die eene aansluiting aan Cobden en Gladstone voorbereiden.

Bij zulk een toestand der opiniën in Engeland hangt blijkbaar de vrede af van Keizer Napoleon III.

Men zegt, en het laat zich begrijpen, dat het hof te Parijs in den laatsten tijd veel minder oorlogzuchtig is geworden. De behaalde overwinning op de muren van Sebastopol heeft de militaire eer bevredigd. Zonder deze voldoening kon Keizer Napoleon III aan geen vrede denken. Maar nu aan de militaire eer voldaan, en de fransche ijdelheid geprikkeld is, nu zou de vrede in Frankrijk zoo zeer als in Rusland gewenscht zijn.

De tegenwoordige oorlog schijnt nooit zeer populair in Frankrijk geweest te zijn. De overwinningen aan de Alma, te Inkerman en op den *groenen heuvel* behaald, hebben het eergevoel mogen vleijen — zij kwamen te duur te staan, behalve nog dat de lange duur van de belegering van Sebastopol nog meer het geduld in Frankrijk dan in de loopgraven der Franschen uitputte. Daarbij hebben zich gevoegd de moord-aanslagen op den Keizer, het bekend worden der geheime zamenzweringen, die wijd en zijd over Frankrijk uitgespreid, niet slechts het Keizerrijk met den val, maar de maatschappij met roof en plundering en moord bedreigen. En om het gevaar van dat alles te verhoogen, komt nog een vervaarlijke geldkrizis en, wat erger is, eene duurte van levensmiddelen, die de onrustige lagere volksklasse in voortdurende beweging houdt, de mindere klasse ontsteemt en de burgerklasse in klagten doet uitbarsten, en elken dag een gereed middel geeft aan de socialisten en anarchisten, om het onkruid der vernieling al meer en meer uit te werpen en te doen ontkiemen.

Onder zulke omstandigheden wordt ook voor het Keizerrijk vrede eene behoefte, te meer omdat de duurte van alle levensmiddelen en levensbehoeften door de menigte wordt toegeschreven aan de voortduring van den oorlog, eene voortduring die men te meer vreest, als men denkt aan de oorlogen van het eerste Keizerrijk, die zonder einde waren tot dat de gebelgde volken van Europa zich te Parijs zijn komen wreken.

Wanneer men al deze beschouwingen bij elkander neemt, dan moet men tot het besluit komen, dat werkelijk de naderende winter kans geeft tot het heropenen der vredes-onderhandelingen, met meerdere vooruitzigten, dat zij een goed rezultaat zullen bekomen.

Intusschen is het God alleen, die de harten der Koningen in handen heeft, en Hij alleen, die over vrede en oorlog beslist.

Men schrijft ons uit Breda, dd. 23 Oct.:

»Wat elders in ons land geschiedt, zoo niet met de bedoeling, ten minste met het natuurlijk gevolg, om de Katholieken te miskennen, dat grijpt ook plaats ten onzent. En dit is ten allen tijde onvoorzigtig en alles behalve politiek, buiten kijf mogen wij deze handelwijze hoogst onstaatkundig heeten nu zij plaats heeft in tijds-omstandigheden, die alle kinderen des vaderlands, zonder onderscheid van godsdienst, door den naauwsten band van eenheid behoorden zaam te binden. Trouwens, juist en enkel in eenheid is onze kracht gelegen. Doch die omstandigheden worden uit het oog verloren en de lessen van voorzigtig- en onpartijdigheid door de geschiedenis gegeven, vergeten. Het is zacht, met de geschiedenis in de hand, zich aan anderen te spiegelen en hoogst staatkundig bereids de noodlottige gevolgen te berekenen, welke eene achterstelling van het eene gedeelte met eene in het oog springende bevoorregting van het andere, aan het vaderland, dat beiden even dierbaar is, kan berokkenen. Dan deze regel wordt niet altoos gevolgd. Ten bewijze strekt dat wederom twee posten, door Roomschen vroeger bekleed, onlangs ingenomen zijn door Protestanten. De Regtbank heeft een protestantsch prezident en de achtingswaardige r. k. officier van justitie, tot regter bevorderd, ziet zich vervangen door een jeugdigen Protestant, die gewis op geene ondervinding mag roemen en wiens meerder regt boven anderen gelegen is in zijne godsdienstige belijdenis. Het valt den Katholieken hard, met gelijke aanspraak, zich zulk eene ongelijkheid te moeten getroosten!

»In de tweede plaats wilde ik u melden, dat er aan onze regtbank ook eene zaak aanhangig is gelijk aan de veel besprokene van Borne. De heer Mr. Meeussen, lid der 2e Kamer, is opgetreden om den Eerw. kapellaan van den Oudenbosch, wegens het kerkelijk begraven vervolgd, te verdedigen. Wij vleijen ons met de hoop van een gunstigen uitslag en verwachten dat de zaak grondig en regtskundig behandeld, een gunstigen invloed zal uitoefenen op de aanstaande uitspraak van den Hoogen Raad in de Bornesche vervolging.

»Ten derde moet ik hier nog bijvoegen dat, ter vervanging van dr. Verwaaijen, door HH. kuratoren der latijnsche school aan het ministerie eene lijst van kandidaten, ingevolge het bestaande reglement, is opgezonden. Dat die lijst aan HH. kuratoren is teruggezonden met verzoek om 3 nieuwe kandidaten voor te stellen, wijl geen enkele van het drietal geschikt geoordeeld werd onze school naar behooren waar te nemen. Opmerkelijk is het, dat er geen enkele protestantsche naam op die lijst prijkte en bij sommigen is het vermoeden opgerezen, dat hierin wel de eenige reden der terugzending kan gelegen zijn."

De heeren Wintgens, Dommer van Poldersveldt, Ter Bruggen Hugenholtz, van Bosse en van Franck hebben verslag uitgebragt over hoofdstuk VIII der begrooting van uitgaven, het departement van *marine* betreffende; wij nemen daaruit het volgende over:

§ 1. Vele leden konden niet ontveinzen, dat het raadplegden van deze begrooting en van de daarbij gevoegde stukken bij hen een gevoel van teleurstelling had gewekt. Na al wat omtrent de marine en de daarvoor te doene uitgaven is voorgevallen, had men verwacht, dat het tegenwoordig hoofd van het departement alle krachten zou hebben ingespannen om eene begrooting te leveren, die den toets van een naauwgezet onderzoek kon doorstaan en blijken opleverde van de zucht om met krachtige hand de verkeerdheden te keer te gaan, die sedert lang geacht worden met opzigt tot de administratie bij dit departement te bestaan. Die verwachting is echter geenszins verwezenlijkt. De inrigting dezer begrooting laat zeer veel te wenschen over. Er is daarin eene afscheiding

bepoefd tusschen hetgeen als gewone en als buitengewone uitgaaf voor het materieel der zeemagt te beschouwen is. Maar die splitsing heeft slechts plaats op den toelichtenden staat door het binnen 's lijns uittrekken van *f* 865,000 voor kosten van uitbreiding van het bestaande materieel der zeemagt. De buitengewone uitgaven blijven in hetzelfde artikel met de gewone vermengd; zoodat bij het vaststellen der begrooting, zoo als zij wordt aangeboden, niet de minste waarborg bestaan zou, dat die *f* 865,000 werkelijk geheel tot uitbreiding van het vervallen materieel der marine besteed zullen worden.

De toelichting der ingediende begrooting is, volgens deze leden, even onduidelijk, even onsolledig als te voren. Te vergeefs zoekt men op de toelichtende staten naar gespecificeerde opgaven van hetgeen in 1854 voor de hoofdposten van het hoofdstuk — het materieel en personeel der zeemagt en de aktive zeemagt — in de bijzonderheden is besteed. Slechts enkele cijfers van algemeenen aard worden medegedeeld. Allermeest schijnt reden, om zich te beklagen, dat de minister van Marine het stilzwijgen bewaart over het stelsel, hetwelk hij voornemens is, ten aanzien van den hem toevertrouwden tak van beheer, te volgen. Een aantal vragen werden daaromtrent gedaan. Toen weinige maanden geleden de begrooting van het Departement van Marine voor 1855 werd vastgesteld, verklaarde de minister, dat die begrooting moest beschouwd worden los te zijn van het stelsel voor de Nederlandsche marine, hetwelk hij als de slotsom zijner overwegingen omtrent dat onderwerp had medegedeeld. Is, vroeg men, de tegenwoordige begrooting ook uit dat oogpunt te beschouwen? Levert zij integendeel niet het bewijs op, dat de minister, ofschoon hij deswege het stilzwijgen bewaart, op den eenmaal door hem aangeprezen weg voortgaat, zoodat de Kamer bij het aannemen dier begrooting zich alweder meer aan het geheel ten uitvoer leggen van het bedoelde kostbare stelsel zou hebben verbonden?

Bij deze bezwaren over gemis aan inlichting voegde zich de klagt, dat de aangebodene begrooting nergens het bewijs oplevert van den vasten wil om besparing te brengen in uitgaven en administratie-kosten, die met het herstel der vloot niets gemeen hebben. Integendeel worden maar al te veel blijken aangetroffen, dat men in dit opzigt bij het Departement van Marine terugkeert in het oude verkeerde spoor. Vermeerdering van administrerend personeel ook bij 's Rijks werven, verhooging der traktementen van aan den vasten wal geplaatste zee-officieren, lotsverbetering van dezen en genen, staan maar al te veel op den voorgrond. Eenige leden meenden te meer reden te hebben om zich daarover te beklagen, omdat, naar hunne overtuiging, het eind-cijfer der begrooting van Marine veel te hoog is opgevoerd. De beide begrootingen van Oorlog en Marine bereiken te zamen voor 1856 een cijfer van ruim *f* 19,300,000, dat is, zelfs al wat te dezer zake uit de Indische kas wordt uitgegeven ter zijde gelaten, nog meer dan de helft der gewone Staats-uitgaven, buiten den Staats-schuld. Telt men de bijdrage uit de Indische kas, die dan toch eigenlijk met de Nederlandsche schatkist één is, daarbij, dan valt de onevenredigheid nog meer in het oog. Zulke groote uitgaven voor het defensie-wezen in eenen tijd van vollen vrede mogen, volgens deze leden, op den duur niet worden toegelaten. Zij zouden de hulpbronnen der natie allengs doen uitdroogen en bij den eersten finantieëlen tegenspoed tot bedenkelijke ontwikkelingen aanleiding geven.

Verscheidene leden, vooral ook in twee afdeelingen, deelden niet in deze ongunstige beschouwingen over het thans behandelde hoofdstuk der begrooting. Zij meenden, dat men van eenen Minister, die nog slechts weinige maanden aan het hoofd staat van zijn departement, te veel vergde. Die Minister was, volgens hen, op eenen goeden weg en genoot hun vertrouwen. Hij was begonnen een einde te maken aan het algemeen erkend verval van 's lands vloot. Zoo het herstel daarvan veel geld vorderde, was dit ook daaraan te wijten, dat in vroegere jaren de toe te staane sommen voor het materieel der zeemagt te zeer waren beknibbeld. De klagten over het hoog opvoeren der administratie-kosten bij het Departement van Marine waren niet van overdrijving vrij te pleiten. Zoo men al de daarvoor in een geheel jaar besteede of te besteden sommen bijeentelde, had men nog het bedrag niet, benoodigd om eene enkele brik te bouwen. Naar het gevoelen dezer zelfde leden hechtte men te veel aan de vraag naar het verband, waarin de thans aangebodene begrooting met het stelsel staat, dat de tegenwoordige Minister bij zijne optreding heeft aangeprezen. Welk stelsel men omtrent het herstel der vloot ook aannam, men moest beginnen met nieuwe schepen te bouwen. Eerst in volgende jaren zou het te pas komen te vragen, of men daaromtrent ook te ver ging; thans bestond zeer zeker in dit opzigt nog geen gevaar.

§ 2. Ook naar aanleiding der voorafgaande beschouwingen, werd door verscheidene leden in mindere of meerdere mate gestreden in de beoordeeling van het stelsel voor de nederlandsche marine, hetwelk de minister in April van dit jaar verklaard heeft, het zijne te wezen. De vrees werd daarbij uitgedrukt, dat bij den Minister nog te zeer het denkbeeld heerscht, dat Nederland als zee-mogendheid vertooning moet maken, en aan dat denkbeeld zou worden opgeofferd wat voor ons vaderland de hoofdzaak moet zijn, namelijk de beveiliging en bescherming onzer koloniën. Daar bestond op dit oogenblik dringende behoefte aan stoomschepen van kleiner charter en groote snelheid, omdat deze alleen de zeerooverij, die in den Indischen Archipel zich op nieuw dreigend vertoont, konden beteugelen. De 20 groote stoomfregatten, die de Minister wilde doen bouwen, schenen uit hunnen aard meer bestemd om een eskader in de Europeesche zeeën te helpen vormen. Voor de verdediging onzer binnen-wateren konden die schepen niet dienen. Daarvoor waren de overgeblevene zeilschepen zeer goed te gebruiken en was misschien de aanleg van kustbatterijen hier en daar voldoende. Over het geheel scheen de Minister aan dit punt der binnenlandsche defensie te weinig aandacht te wijden, er waren dan ook leden, die de vraag opperden, of hij zich deswege wel genoegzaam met zijnen ambtgenoot, den Minister van Oorlog, in verband had gesteld. Tegen den aanbouw der 20 stoomfregatten bestond nog het groote bezwaar, dat deze geweldig veel aan onderhoud zouden kosten. Men moest niet vergeten, dat als een stoomschip in een der dokken wordt opgelegd, de stoomketels en stoomwerktuigen in een jaar van rust meer bederven dan door twee jaren varens.

Andere leden, ofschoon het gewigt dezer bedenkingen niet ontkennende, meenden dat daaraan geen bezwaar tegen de thans behandelde begrooting kon worden ontleend.

§ 3. Met opzigt tot een reeds aangeroerd punt, den aanbouw van oorlogsschepen op partikuliere werven, werden nog onderscheidene bedenkingen in 't midden gebragt. De eerste proefnemingen van dezen aard schenen niet gelukkig geslaagd, in zoo ver als de aannemingssom gezegd werd buitengemeen hoog te zijn. Ware dit niet het geval geweest, het verschijnsel had moeijelijk plaats kunnen vinden, dat het bouwen van den romp van een stoomschip, na door de direktie van het etablissement Fijenoord te zijn aangenomen, bij onder-aanbesteding aan een ander scheepsbouwmeester was toevertrouwd. Sommige leden meenden, dat de Regering dan alleen zeker kon zijn van de schepen tot het laagst mogelijk bedrag te doen bouwen, als zij daaromtrent de meest mogelijke konkurrentie toeliet. Anderen verklaarden zich daarentegen ten sterkste tegen het denkbeeld, om bij aanbestedingen van dezen aard onbeperkte mededinging te doen plaats hebben. Geenerlei gouvernement, dat op particuliere werven oorlogschepen deed bouwen, ook niet het Britsche, heeft tot nu toe de zaak zoo ver getrokken. Het gevaar was te groot, dat menschenlevens en de eer der vaderlandsche vlag door karigheid in het berekenen van den bouwprijs in de waagschaal zouden worden gesteld.

§ 4. Daar het bekend is, dat twee in den laatsten tijd op 's Rijks werven gebouwde schepen met hulpstoomvermogen, de *Medusa* en de *Montrado*, in geenen deele aan de verwachting hebben voldaan, zoodat men kort na het uitloopen weder veranderingen aan die schepen of hun tuig heeft moeten maken, vroeg men, of zij thans in staat waren om behoorlijk zee te bouwen, wat zij in het geheel hadden gekost, en wat door de Regering was gedaan, om zich voor het vervolg zulk eene onaangename ondervinding te besparen. Daarbij werd de twijfel geopperd, of de opleiding hier te lande van de ingenieurs voor den scheepsbouw wel van dien aard was, dat men met eenige zekerheid op de bekwaamheid en oefening dier bouwmeesters rekenen kon. Ongetwijfeld was die opleiding kostbaar, daar de kweekelingen thans, na vier jaren op de bredasche akademie te zijn verbleven, den rang van adspirant-ingenieur met de daaraan verbondene bezoldiging verwierven, en dan op nieuw op de werf onderwijs in den scheepsbouw ontvingen.

§ 5. Met groote bevreemding heeft men op den toelichtenden staat, tot dit hoofdstuk vermeld gevonden, dat 's Rijks stoomschip *Soembing* aan het Departement van Koloniën is afgestaan. Het gerucht voegt er bij, dat dit stoomschip aan den Keizer van Japan ten geschenke zou worden gegeven. Mogt werkelijk ons handelsbelang het doen van zulk een aanzienlijk geschenk vorderen, de zaak zelve zou misschien te verdedigen zijn; maar zeer zeker de vorm, waarin zij plaats had, niet. Op een oogenblik, dat zoo luide klagten over het verval van 's Rijks zeemagt worden aangeheven, zonder eenige medewerking der wetgeving, een nog bijna nieuw stoomschip weg te schenken, scheen strijdig met alle goede beginselen. Kon zoo iets in dit éene geval plaats hebben, waar was dan de grens, en wat zou beletten, dat geheel de vloot tegen eene bijdrage uit de koloniale kas, die dan toch éen behoorde te zijn met 's Rijks schatkist, ter beschikking van het Departement van Koloniën wierd gesteld? Het hoofd van dit laatste departement had, door zulk eene daad uit te lokken, het beste bewijs geleverd, waarheen de tegenwoordige regeling der Indische comptabiliteit zou kunnen leiden. Dringend werd dan ook nadere inlichting wegens dit punt gevraagd, en tevens opgave welke stoomkracht de *Soembing* heeft en voor welke som zij aan het Departement van Koloniën is verstrekt, Sommigen wilden er nog de vraag bijgevoegd hebben, of men in Japan, waar men dan toch tot nu toe geene middelen bezit om stoomwerktuigen te herstellen, niet meer waarde zou gehecht hebben aan het leveren van een goed model van een nederlandsch stoomschip.

§ 6. Door verscheidene leden is het gevoelen geopperd, dat het comptabel beheer zoowel van het Departement van Marine-zelf als op de rijks-werven te wenschen overlaat. Welligt is dit gebrek gedeeltelijk ook toe te schrijven aan de afwisseling van ambtenaren, die bij het departement wordt opgemerkt en door de daaruit voortvloeijende plaatsing op wachtgeld tot bezwaar van 's Rijks schatkist strekt. Wat daarvan zij, de veeltijds gebrekkige inrigting der tegenwoordige begrooting scheen een nieuw bewijs op te leveren, dat men op goeden grond over dit euvel klaagt.

Men meldt ons, dat hetgeen dezer dagen gemeld werd omtrent een proces tusschen de schrijvers en den uitgever van het vroeger tijdschrift *de Klok*, geheel uit de lucht gegrepen is. (*N. R. Ct.*)

In een onzer dagbladen leest men, dat terwijl de gouverneur der kinderen van prinses Marianne, benevens den tuinman van H. K. H. en diens beide zonen zich den 14den Okt. in een zeilschuitje bevonden en van Erbach naar Eltville wilden stevenen, het bootje, op het oogenblik dat men de zeilen zoude strijken, door een rukwind omsloeg en al de vier personen verdronken.

Naar men verneemt, is de direktie der Rhijn-spoorwegmaatschappij met het pruissische ministerie in onderhandeling, wegens de overname der reeds voltooide en nog uit te voeren spoorwegbanen aan den linker-Rhijn van Keulen tot Bingen, alsmede van Keulen over Crefeld tot Nijmegen, en zou alle hoop bestaan, dat deze onderhandelingen weldra tot een gewenscht rezultaat zullen leiden. (*Köln. Ztg.*)

Gister morgen om 11 ure vertrok van Arnhem weder een extra-trein naar Emmerich met de heeren inspekteur-generaal van den waterstaat, v. d. Kun, den hoofd-ingenieur van den waterstaat in deze provincie, de president van de direktie van den Rhijnspoorweg en sommige direkteuren en ingenieurs van dien weg.

De brug te Elten nadert hare voltooijing, zoodat men binnen eenige dagen de plegtige opening voor het publiek te gemoet ziet. (*Arnh. Crt.*)

Bij het dep. van Binnenl. Zaken zijn, ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood, ontvangen twee wissels, als een van de heeren Schellenbach c. s. te Padang, groot *f* 650, zijnde de zuivere opbrengst eener bij inteekening door de ingezetenen aldaar gegeven tooneelvoorstelling; en een van de direktie van het muzijkgezelschap te Padang, groot *f* 1200, zijnde de opbrengst van een den 22 Julij jl. in het schoolgebouw aldaar gegeven koncert.

Z. M. heeft goedgevonden dat het kantoor van het buitengew. zegel te 's Gravenhage met 1 Nov. e. k. zal vereenigd worden met het algem. zegelkantoor, en bepaald dat de kontr. van het buitengew. zegel te 's Gravenhage tevens de kontrole zal uitoefenen van het algem. zegelkantoor; voorts benoemd: tot ontv. van het buitengew. zegel te 's Gravenhage, tevens belast met de dir. van het algem. zegelkantoor, K. F. Aunoye, en tot kontr. P. J. K. Janson; tot ontv. der reg. en dom. 3e kl. L. J. van Toulon van der Koog; tot burg. van Peize H. J. Hulst.

's GRAVENHAGE, 23 Okt. In de zitting van den gemeenteraad alhier van heden is, onder anderen, met 16 tegen 14 stemmen aangenomen het voorstel van den heer de Brauw, om van 1 Januarij af de vleeschhal te behouden als openbare vleeschhal.

Tot gemeente-heelmeester is benoemd de heer C. P. Meijer.

Voorts heeft eenige beraadslaging plaats gehad over het voorstel van burg. en weth. om eene vaste wedde (*f* 2800) te bepalen voor den nieuw te benoemen ontvanger der eetwaren en brandstoffen. Door den heer de Pinto werd voorgesteld geen nieuwen ontvanger voor de gemelde middelen aan te stellen en dus geene vaste wedde te bepalen, de ontvangst der middelen of op te dragen aan den gemeente-ontvanger of daarmede tijdelijk te belasten ambtenaren van het kantoor van die middelen, en zulks uit hoofde der onzekerheid die er bestaat, of niet de heffing op het gemaal in 1857 zal worden afgeschaft, alzoo een ruim deel der inkomsten zal verminderen. Dit voorstel vond veel bestrijding, en werd ten slotte *verworpen* met 19 tegen 11 stemmen.

Een ander denkbeeld van den heer de Jonge, om, met behoud van voorschreven betrekking, evenwel geene vaste bezoldiging te bepalen, maar de belooning percentsgewijze te regelen, vond evenmin ingang.

Ten slotte is het voorstel van burg. en weth. aangenomen met 17 tegen 13 stemmen.

— Volgens berigten, alhier ontvangen, begeeft H. M. de Koningin-moeder zich van Weimar naar Petersburg, en is H. M. voornemens gedurende eenigen tijd aldaar te verblijven.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden hebben, volgens alhier ontvangen berigten, Petersburg verlaten en zich van daar naar Berlijn begeven.

Z. Exc. de graaf von Koningsmarck, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het nederl. hof, is van Berlijn in deze residentie teruggekeerd.

Burg. en weth. van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat den 29 Nov. e. k., op het raadhuis dezer gemeente, zal worden gehouden eene vergadering van kiesgeregtigden, tot het kiezen van leden voor de Kamer van koophandel en fabrieken alhier, in plaats van de heeren J. B. Madwil en W. J. van Heyasbergen, die met het leinde dezes jaars aan de beurt van aftreding zijn, doch weder ingekozen kunnen worden.

ROTTERDAM, 22 Okt. Naar men verneemt heeft het garnizoen alhier order bekomen om 1 November deze stad te verlaten en naar Bergen-op-Zoom te vertrekken.

LAREN, 21 Okt. Voor eenige dagen bespeurden twee kinderen, die in het kreupelhout op den weg tusschen dit dorp en Eemnes hout sprokkelden, een behoeftig man, die hen angstvol tot zich riep terwijl hij uit het hout opree; de kinderen hierdoor verschrikt namen haastig de vlugt en gaven geene kennis van het gebeurde. Eergisteren vond men het lijk van den ongelukkige op dezelfde hoogte waar de kinderen hem hadden opgemerkt, hij lag met de hand in eene nabij zijnde sloot, waaruit men vermoedt dat hij nog eene poging had aangewend om te drinken; ongetwijfeld zal de honger oorzaak van den plotselingen dood des armen mans zijn, daar men noch geld, noch voedsel bij hem vond en zijne kleeren en gelaatstrekken sporen van gebrek droegen. De behoeftige woonde nog vele uren van hier en afkeer welligt om de hand bedelende uit te strekken deed hem eene prooi worden van den vreeselijken hongerdood.

'S HERTOGENBOSCH, 22 Okt. Het uit Loon op Zand geschrevene en door sommige dagbladen overgenomen artikel, houdende dat het kasteel, de heerlijkheid en de vaste goederen van Loon op Zand, tot dusverre den eigendom der Prinselijke familie Salm-Salm, zouden worden verkocht, kan ten stelligste worden tegengesproken; geene publieke verkooping zal er plaats hebben terwijl ook de goederen voornoemd, niet uit den eigendom der familie Salm zullen gaan; deze tegenspraak rust op de meest geloofwaardige gronden. *(H.)*

EINDHOVEN, 22 Okt. De uitspraak van het vonnis in zake contra den wel. eerw. heer A. van Moorsel, cum suis, is op aanstaanden Maandag bepaald.

ALMELO, 20 Okt. De firma G. en H. Salomonson, alhier, heeft voor een bedrag van niet minder dan *f* 202,000 deel genomen in de kapitale uitbreiding, van 1 ton nominaal, der stoomkatoen-filaatsie-maatschappij, en zich bovendien, naar wij vernemen, bereid verklaard, ook nog de deelneming voor de stad over te nemen. Bij de ingenomenheid met het plan en de gunstige vooruitzigten der maatschappij bestaat er genoegzame zekerheid dat de aandeelhouders nagenoeg eenstemmig zullen deelnemen, en dat de financiële bezwaren der maatschappij zullen overwonnen zijn. De vaart op het kanaal wordt van dag tot dag levendiger. Er zijn in deze maand oogenblikken geweest waarop meer dan dertig schepen gelijkelijk in de haven lagen. *(Zw. Ct.)*

OOSTERHOUT, 22 Okt. Op de najaars-veemarkt, welke heden alhier gehouden werd, waren aangevoerd ruim 200 runderen van verschillende soort. De handel was levendig en vooral gingen de kalfdragende koeijen tegen hooge prijzen van de hand.

St. OEDENRODE, 22 Okt. Ter vervanging van den overledene heer Joh. van Roij, lid der Provinciale Staten van Noord-brabant, wordt door eenige kiezers uit het kiesdistrikt Eindhoven aanbevolen de heer C. C. L. van Vessem, alhier woonachtig, zeer gunstig bekend door veel kennis van zaken, en vooral door zijnen ijver om het volk werk te verschaffen en anderen hiervoor op te wekken.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PARIJS, 24 Okt. De hertog en de hertogin van Brabant hebben tot aanstaanden Zaturdag hun vertrek uitgesteld.

De *Moniteur* bevat eene depêche van den maarschalk Pelissier van 21 dezer. Volgens haar heeft eene fransch-engelsche afdeeling der landmagt waardiglijk bijgedragen tot bemagtiging der werken, schansen en vestingwerken van Kinburn. Twee kompagnien jagers, die in eenen buskade lagen, op 400 ellen afstands van de batterijen, konden de russische kanonniers aan hunne stukken neerschieten. De Russen zelven hebben de resultaten van den 18den nog volledigen gemaakt, doordien zij de vestingwerken van Ocsakoff in de lucht hebben doen springen.

MARSEILLE, 24 Oktober. Berigten uit Konstantinopel van 15 dezer, alhier ontvangen, bevatten bijzonderheden omtrent den afgeslagen stormloop op Kars, welke voor de Turken roemrijk zijn. De Hongaarsche generaal Kmety voerde het bevel, bij afwezigheid van Vassif-Pacha en den generaal Williams. Viermaal werden twee redoutes door de Russen veroverd, doch hun telkens weder hernomen.

Uit de Krim meldt men van den 14den, dat eene mortierbatterij haar vuur tegen de forten Konstantijn en Katharina had geopend. De positie der Russen werd zeer moeijelijk; de geallieerden gaan voorruit. Men ziet talrijke wagens van de noordzijde vertrekken, hetgeen schijnt aan te duiden, dat de Russen noordelijke forten willen ontruimen, om zich te Simpheropol te koncentreren. De generaal d'Autemarre, die met eene divisie Afrikaansche jagers in den Opper-Belbek stond, is naar het dal van Baidar voortgerukt. De divisie van den generaal Desailly heeft zich met het korps van den generaal d'Allonville vereenigd. De engelsche ruiterij was te Eupatoria reeds ontscheept. De Russen trokken naar het platteau van Mackenzie terug en zonden eene aanzienlijke magt af, om te trachten de beweging des vijands, die hen snel omtrekt, te verhinderen.

De Christophe Colomb zal de generaals Bosquet, Trochu en Mellinet naar Frankrijk terug brengen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Okt. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft een cirkulaire aan de prefekten gerigt over het krediet der tien millioenen, door het keizerlijk dekreet van 22 September ten behoeve der noodlijdenden geopend. De minister somt alle voorzorgen op, die genomen zijn om de schaarschte af te weren, en de levensmiddelen te vermeerderen; hij deelt mede dat men strenge maatregelen genomen heeft tegen de spekulatiën, die ten platten lande door kunstmiddelen den prijs der eetwaren zoeken te verhoogen. De minister noodigt de prefekten uit alle maatschappijen, die de strekking hebben van den druk der tijden voor de arbeidende klassen te verminderen, zoo als: inrigtingen van broodbriefjes, spijskokerijen, broodsfabrieken enz. te ondersteunen, en des noods in het leven te roepen.

— Van Sebastopol weder geen nieuws. De forten *Konstantijn* en *Catharina* werpen gedurig bommen in de zuider-stad, die echter niet veel nadeel toebrengen; daar de afstand der forten van de stad vrij groot is, en men zich te Sebastopol wijsselijk achter de muren houdt.

— Het achtergelaten materieel, de puinhoopen enz. zijn bijna geheel weggeruimd, zoodat van het verwoestingstooneel der eerste dagen dat, hoe verschrikkelijk ook, toch zijn pittoreske zijde had, nog maar weinig is overgebleven.

Men is voornemens een spoorweg naar de Tchernaya aan te leggen; de Piëmontezen werken er reeds aan.

— De Russen versterken Perekop hoe langer hoe meer, zij graven er diepe grachten en vooral naar de Krimzijde leggen zij er geduchte vestingwerken aan; het schijnt dat zij, in het geval van ontruiming der Krim, aan de landengte een sterken dam willen opwerpen, om het verder voortrukken der geallieerden te beletten.

— De luitenant generaal Korff, die zich bij Eupatoria heeft laten verslaan, is reeds op weg naar St. Petersburg, waar hij, zoo als het gerucht wil, voor een krijgsraad te regt moet staan.

— De *Moniteur* berigt dat het getal der te Kinburn gevonden vuurmonden 174 bedraagt.

— De snel-trein, gisteren avond ten zeven ure uit Lyon vertrokken, is tusschen Thomery en Moret op een trein met vee gestooten; de schok was vreeselijk; de drie laatste wagens van den vee-trein zijn geheel verbrijzeld. Zestien personen hebben er het leven bij verloren, drie zijn zwaar gewond, en drie anderen hebben kleinere kwetsuren ontvangen.

Op het eerste berigt van deze droevige ramp hebben zich de hoofd-bestuurders der spoorweg-maatschappij, vergezeld door de plaatselijke en départementale autoriteiten, naar de plaats des ongeluks begeven. Men heeft dadelijk een onderzoek naar de oorzaak dezer verschrikkelijke gebeurtenis aangevangen.

— Van 23 Mei tot 7 Junij van het aanstaande jaar zal hier geopend worden eene algemeene tentoonstelling van rundvee, schapen, varkens en allerlei gevogelte, waartoe alle landen zullen mogen bijdragen.

— Men schrijft uit Turijn van den 18en, dat de Koning geheel hersteld is, en reeds den ministerraad heeft voorgezeten; men denkt dat Z. M. in persoon de Kamers zal openen.

— In den *Courrier des Alpes* leest men een schrijven aan dat blad uit Turijn, waarin gezegd wordt dat het ministerie den revolutionnairen weg blijft bewandelen; het maakt verscheidene wets-voorstellen gereed ter ondermijning van het Katholicismus; daarbij behoort zijn wets-voorstel betreffende het burgerlijk huwelijk, alsmede een ander, waarbij de katholieke begraafplaatsen ook zullen toegankelijk zijn voor overledenen van alle geloofsbelijdenissen, zelfs voor Turken.

— Naar alle waarschijnlijkheid zal in de spaansche Cortes eerstdaags de aansluiting van Spanje aan de westersche mogendheden besproken worden. Men ziet een bewijs van sympathie voor de zaak der geallieerden in de koninklijke besluiten, die Pélissier en Simpson met het grootkruis van St. Ferdinand, en Canrobert Bousquet en La Marmora met dat van Karel III begiftigen.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Okt. De *Marco Polo* is te Liverpool aangekomen met de berigten van Melbourne, loopende tot 25 Julij. Deze paketboot brengt 125.000 oncen goud mede. De toestand der kolonie blijft onrustbarend. De handel stond er ten naastenbij geheel stil. De levensmiddelen hadden een ongehoorde hoogte bereikt, terwijl de dagloonen gedaald waren. In de omstreken van Sandhurst zijn nieuwe mijnen ontdekt. Te Sydney werd een expeditie onder de leiding van M. Gregory uitgerust om in de binnenlanden verkenningen te doen.

— Sir William Molesworth, minister van Kolonien is heden ten half een ure des middags aan een hevigen jichtaanval overleden.

— De *Times* bevat het belangrijk berigt dat generaal Simpson uit de Krim teruggeroepen is. Zijn opvolger schijnt nog niet benoemd te wezen.

— Zondag middag ten twee ure hebben er weder zamenscholingen in *Hyde-Park* plaats gehad. De groepen bestonden meestal uit ambachtslieden en daglooners, doch groeiden spoedig aan door personen van alle standen, zoo mannen, vrouwen als kinderen, die, hetzij uit nieuwsgierigheid, hetzij om hun wrevel tegen de aristokratie lucht te geven, zich daar verzamelden onder voorwendsel van over de duurte der levensmiddelen te spreken.

Een vijftigtal policiedienaars hielden den oploop naauwlettend in het oog, terwijl eenige volksredenaars de groepen aanspraken, de een wenschte de verzamelde werklieden geluk, dat zij door hunne tegenwoordigheid hei regt hadden gekonstateerd van zich in *hun* park te vereenigen; de andere predikte het kommunismus als het beste middel tegen duurte en schaarschte; deze schold hevig op de aristokratie en hare voorregten, gene doorliep de geschiedenis, en klom tot den oorsprong van het eigendomsregt, en de verdeeling van het grondgebied door Willem den veroveraar op. Het voorbijgaan van eenige liverei-bedienden trok de aandacht der menigte van deze woordvoerders af en het gemeen bedreef tegen hen allerlei demonstratiën, die waarschijnlijk noodlottige gevolgen na zich gesleept zouden hebben, als de policie niet bij tijds tusschen beide getreden was.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Okt. De *Milit. Zeit.* weerspreekt het door de *Alg. A. Z.* gegeven berigt van de aanstaande opheffing der militaire grenzen.

— Z. M. de Keizer heeft den 19en ter audientie ontvangen den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf van Buol en vervolgens den baron von Prokesch-Osten en den graaf von Rechberg. Den 20sten is de heer Prokesch-Osten naar Frankfort vertrokken.

— Zoo als men weet zijn er tusschen Sardinie en Oostenrijk moeijelijkheden gerezen, ten opzigte van het sequester dat de laatste mogendheid op de goederen had gelegd, die op haar grondgebied gelegen en het eigendom der door de jongste wet opgeheven piëmonteesche kloosters zijn. Sommige bladen gelooven dat dit verschil van groot gewigt is, en verzekeren dat het fransche gouvernement, door het kabinet van Turijn aangezocht om als middelaar in deze zaak op te treden, geweigerd had zich er mede in te laten. Berigten uit Turijn daarentegen, spreken van een aanstaande schikking, hoewel dit nog slechts een meer of min waarschijnlijke hoop kan zijn, daar de moeijelijkheden nog niet officieel uit den weg waren geruimd.

ITALIE.

NAPELS, 20 Okt. De verhouding tusschen de Westmagten en Napels blijft sleepend, en schijnt moeite te hebben op den vorigen voet terug te komen. Het wederzijdsch vertrouwen is nog niet hersteld, en nog steeds worden nota's en verklaringen gewisseld. De opregtheid en openhartigheid, die hierbij van beide zijden in acht worden genomen, doen echter een gewenschte ontknooping verwachten.

De oud-minister van oorlog, generaal d'Ischitella, is over Frankrijk naar Engeland vertrokken; politieke redenen zijn aan dit vertrek vreemd, de reis van den generaal heeft alleen ten doel zijne dochter te bezoeken die in Engeland met haar echtgenoot woont.

— Men blijft te Napels over de vorming van een nieuw kabinet spreken, daar de zaken lijden onder het bestuur der ondergeschikte ambtenaren, die *ad interim* de departementen beheeren. Zoowel het land als de buitenlandsche mogendheden zien met verlangen de benoeming van een nieuw ministerie te gemoet.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Oktober. Men leest in de *Emancipation:* De bladen die onder den onmiddellijken invloed der engelsche regering staan, gispen de hatelijke uitvallen van sommige londensche couranten tegen het belgische leger en onze neutraliteit. Noch het engelsche, noch eenig ander gouvernement heeft de geringste poging aangewend om België de pozitie te doen verlaten, welke het openbaar europeesch regt heeft aangewezen. Wat voorts de uitgewekene Franschen, Italianen enz. betreft, zoo houdt het ministerie zich met de voorbereiding eener wet onle-

dig, die ten doel heeft de binnenlandschen rust en de openbare zedelijkheid te bewaren. Volgens onzen korrespondent zal de aansporing tot diefstal en moord voortaan gestraft worden.

STADSNIEUWS.

In de 227ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 14e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 5927, 15103 en 18416 ieder *f* 400.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Oktober.

BEVALLEN (20 Okt.): L. F. Schmidt, geb. Pohlman, D. — (21 Okt.): C. M. van Heukelom, geb. Planteau, D. — (22 Okt.): M. E. van Ooijen, geb. Vos, D. - A. M. Brinkman, geb. Bulterman, D.

OVERLEDEN (18 Okt.): F. van Dapperen, 72 j. — (19 Okt.): A. M. T. Labouchère, geb. Jutting. - B. C. J. Vlierhuysen, 2½ j. - J. E. de Prouw, 6 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 OKT. 4½ u. gebl.	24 OKT.	4 u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63½	63 3/16 a	
Dito Dito	3	74⅛	74⅛	74⅜
Dito Dito	4	92⅛	92 1/16	92⅛
O. I. Leening 1844	4			
Amortis. Syndik.	3½			
Handel-Maatschappij	4½	124		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
„ Holl. Spoorw.-M.				
Obligatiën	4½			
Maatschappij van Weld.	4			
Aand. Ned. Bank				
België	2½			
Dito bij *Rothschild*	2½	50	49⅞	
Frankrijk, Obligatiën	3			
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	19⅛	19 1/16	19⅛
Dito	3		37⅛	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	31⅜	31 11/16	
Coupon-Bewijzen		4⅛		
Amortisable Schuld				
Portugal, te Londen	3	39 11/16	39 13/16	40
Dito Uitgestelde				
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	100⅜	100⅜	100⅛
Dito Dito 1828 en 1829	5	99⅞	99⅞	99⅞
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	81¼	81¼	
Dito	4½	86	86	86⅛
Dito bij *Hope*	4		74⅜	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4		74⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4			
Certifikaten te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6			
Certifikaten van dito	6			
Polen, Certifikaten	4			
Dito Aand. met Lot. fl. 500				
Oostenrijk, Metalliek	5	62½	62 9/16	62⅝
Dito Nationale	5	66½	66⅝	66 11/16
Dito Nieuwe 1847	2½	31 11/16	31 11/16	31¾
Dito 1851 en 1852	2½	31 11/16	31 11/16	31⅝
Dito Nieuwe	5	73⅛	73⅛	73 1/16
Dito 1854	5	73⅛	73⅛	73 3/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5			
Dito	4			
Aand. met Loting fl. 250				
Nieuwe dito 1854				
Pruiss. Aand. 1854	3½			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1½	1⅜	
Dito Orig.			1⅛	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5			
Sardinië	5			
Denemarken, Leen. te Lond.	3			
Louisiana bij *Hope*	5			
Braziliën	5			
Dito 1843	4½			
Mexiko	3	18⅞	20⅜	20 13/16
Dito Onbepaalde	3	18 11/16	20 11/16	20⅝
Peru	4½			
Grenada, à £ 100	2½	17⅛	17⅛	
Dito Uitgestelde				
Ecuador à £ 100				
Venezuela, à £ 100	4½		26⅛	
Dito Uitgestelde	1½			
Grieken, te Londen	5			

Grenada onbep. 17⅛.

Bij vrij levendige handel waren zoowel binnenl. als buitenlandsche fondsen prijshoudend, voornamentlijk was dit het geval met Portugal, waarin zich eenige binnenlandsche koopers vertoonde, waardoor de prijs zich ⅛ pCt. verbeterde.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m	*f* 38⅞
„	zigt	„ 56	Napels	„	„ 86
Bordeaux	2/m.	„ 55½	Petersburg	„	„ 1.68
„	zigt	„ 55¾	Weenen	6 w.	„ 30⅜
Madrid	3/m.	„ 243	Augsburg	„	„ 35⅛
Cadix	„	„ 243	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ 34 11/16
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35⅛
Lissabon	„	„ 41⅛	Londen	2/m.	„ 11,70
Porto	„	„ 41⅛	„	zigt	„ 11,87½
Genua	2/m.	„ 45⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 58⅜; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93½; Spanje 1—3 pc. 18⅞; Binnenl. 3 pc. 32⅛; Romeinen 5 pc. 81⅛; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65⅞

PARIJS, 23 Okt. Fransche 4½ pc. 90.25; 3 pc. 64.20; 3 pc. Spanje —; id. 1¼ pc. —; 4½ pc. Met. —; Rom. Leen. 83½.

MADRID, 22 Okt. 3 pc. Schuld 32.90; id. 1¼ pc. 19.30.

LONDEN, 23 Okt. Consols 87¼, 3 pc. Spanje buitenl. 37⅞; 1 pc. dito 19⅛; Comité-Bewijzen 4¼; Passive 4⅜. 5 pc. Rusl. 96½; 4½ pc. dito 86½; 4 pc. Holl. 93½; 2½ pc. id. 64½; 5 pc. Sardinië 83½; Braziliië 99; 4½ pc. Peru 72; Gren. uitg. 6¼; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko 19⅜; Turkije —; 4 pc Portugal 44; Ecuador 4⅝; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 23 Okt. Met. 5 pc. 73⅜; id. 4½ pc. 65½; Bank-Aktien 1030; Wissel op Londen 11.1, Amst. ——; Parijs 131½; Goud —; Zilver 14⅝; Nieuwe Leening 98⅛.

BERLIJN, 23 Okt. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 96⅛; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20½. Parijs 79½; Amst. —; Weenen 142⅝; Petersburg 98

HAMBURG, 23 Okt. Spanje 3 pc. 29½; id. 1 pc. 17⅞ Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. 35.95; Londen kort 1°. ⅜; Weenen —.—.

FRANKFORT, 23 Okt. 5 pc. Met. 65; 1 pc. Spanje binnenl. 19; id. 3 pc. 31½; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Oktober.

GRAANMARKT.

Tarwe onveranderd: 127 ℔ b. Poolsche *f* 545, 546, 548; 125 ℔ dito *f* 520; 126 ℔ Norder *f* 500.

Rogge prijshoudend met goeden handel: 121 ℔ Pommer *f* 360; 118, 120 ℔ Pruissische *f* 352, 360; 119 ℔ Archangel *f* 367; 122 ℔ Holsteinsche *f* 355.

Garst zonder handel.

Haver iets hooger; 77 ℔ Voer *f* 157.

Boekweit onveranderd; 123 ℔ Nijkerker *f* 310.

Op 9 vaten Olie in April ek. 105; Oct. 107; Nov. 106 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 58; Vliegend *f* 56⅜; 1°. Mei ek. *f* 55¼. Nov. *f* 56⅜, ½; Dec. *f* 57, 6⅝. *Lijnolie* op 6/w. *f* 45¼; Vliegend *f* 44½; 1°. Maart, April en Mei ek. *f* 44½: Nov. ek *f* 44, ¼; Dec. *f* 44¾, ½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 54¼; Vliegend *f* 53.

ANTWERPEN, 23 Okt. *Verfhout*. Hiervan zijn verkocht 200/m. kilo St. Domingo Campêche zeilend van New-York per *Robert Center*

Granen. In Tarwe en Rogge was er kalme handel, doch prijzen souteneerden zich ten volle. Inl. Tarwe met *f* 22 a *f* 22½ per 80 kilo verkocht. Archangel Rogge *f* 14. Nieuwe Zeeuwsche Gerst zeldzaam en vast. Oliezaad stil.

Ruwe Suiker zeer ferm met hoogere tendens, doch zonder belangrijken omzet.

LIVERPOOL, 22 Okt. *Katoen* onveranderd. Verkocht 6000 balen.

AVIGNON, 18 Okt. *Meekrap* levendig verhandeld. Rosé werd a fcs. 30.50 a 31, Paluds met fcs. 33.70 a 34 betaald. Het artikel is rijzende.

NEW-ORLEANS, 6 Okt. Op de per *Pacific* ontvangen berigten uit Europa is *Katoen* cirka ¼ c. gedaaid, zoodat middling thans op 8⅞ genoteerd wordt. Sedert ons laatste berigt zijn verkocht 53,000 balen en ontvangen 66000 balen. — *Vrachten* naar Liverpool 11/16 d.

MOBILE, 6 Okt. *Katoen.* Ontvangen ca. 9000 balen. Verkocht 3800 balen meerendeels voor Engeland. Uitgevoerd 3328 balen, waarvan 2256 naar Liverpool. — De prijzen hebben zich aanvankelijk gesouteneerd; later moesten echter houders iets toegeven en thans is het artikel weder vast op 9 c voor Middling. Het weder blijft schoon; de rivieren wassen. — *Vrachten* stil. Naar Liverpool ⅝ d. — *Koers* op Londen 8½ a 9 % premium.

CHARLESTON, 4 Okt. *Katoen.* Deze week ontvangen 11976 balen tegen 16021 in 1854. Niets uitgevoerd. Verkocht 8150 balen. In het begin der week waren prijzen iets lager, hetwelk eene verminderde vraag ten gevolge had. De per *Pacific* ontvangene tijdingen hebben echter eene verdere daling van ¼ a ⅜ c. te weeg gebragt. Good middling 9¼ c.

Rijst onveranderd op 4⅛ a 4⅝ c

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Okt. Stort, Doggersbank, Ned. Oorl. Fregat, Kanarische Eilanden. - Lord, Petrel, Akyab, l. v. Queenstown. - Jarnett, Engeland, id., l. v. id.

UITGEZEILD:

HELVOET, 23 Okt. Bruinseels, Pantalon, Buenos Ayros.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Oktober in lading naar:

Keulen	G. W. Scholten, Colln N°. 8.
Frankfort	A. Elberts, Frankf. N°. 19.
Ludwigh. & Manheim	P. Kroll, Pauline.
Dusseld. & Neus	G. Fongers, Johanna.
Urdingen	J. v. d. Poll, Diana.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

Rijnhoogte ARNHEM 23 Okt. 2 el 16 duim.
KEULEN 23 „ 9 vt. 4 „

Advertentiën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.